שיר השירים The Song of Songs

ביע ספורט

בבר למרו חנתים כל השירי 'קדש

שכל הבירים השר לכלחה הדם , ף כוסהיו סיריקדם כן מחלו הזירים דבר כזה ום כהם ישמח ישרחל הפסוק ונפי זהם הכחנה רעיד בכו מי ווה פיר הפרים לפי הרחו ברחרו לשנחה כל נם הור רום בדם ם בום כתחבר ות לם לפי בחהיי ה יר שול יונינו נכינן הח לב ינהג כו כוה הספר היה אחרו ישר ל נפרש כמחרוננים יכולו יהתר שיה השיר הוח יהיה בהכרח רפר יום הנכחר שבשירים חבר ייביתו חל הרוב ל נכון דוכי ש פו חה שיה ת הנ השכל ותכנחתו ביי סנק בחרדו פחת ינה החדו לשנחה מעיר על ישיא כיי הכנה כו י נכושה הנר יחק ר כו כוה הספ' כי המנס ביר עם כרשת הים השול ההיולהני ויעיר על בדלהו היום נחלה מו החתרו לשכל הפילחני כי ודיינת שובו חשר בו השכל הנקנה יכינה ב"ב כזה מישיב לאוחור יהים הרשל בשנת' הכל הוח בזה השם הוחורותל ניהה בהכרת יותר רחוי הכד שלחותו וזה כי בסחמי שלר ישפעו עליו שלמה יהמר על השכל הקיילהני חבדי רוהו הנמנה יכהשי חבר הסכנה חבר לו לקכל חדי'מעלח רוחו הניכח יותר נדולה ונדע שעם פהיסחדל להיטיב לאלת לשלח מעיר על נישח זה הספר ולה שרן עניה עני חהיה וחושלחו כי רוח הלת"ד ככר בהכרח הלבכה יוחר ישחחשו בה בלשונני בשהי חלו בדולה י ויוניו ביהנה הכוונות וה מביתר בנפשו י הוה פשמת החובב של וב זיים העניין כן הנה בזה מפות הנחבו על הבינו מלכא דישראל הפסוק העיר זה החכם על כם כל הפנוי יוהר מזה מעלתו והוה החרו שהות היותר עליה' חסריו יותר מעל נכנד שבשירים חשר חכליחם אלהו יונכן הגיד המחבר ההישרה על השלמוח ועל נישח חשדי החל יח' ורהתיו זה הם' והוח השכל ההיולהגי של כל מפשי וכי חהם וקועלחו והיה הבעת הכללחה בחר לו זרע הוהביו

חשר הות השכל הנחנה הנחנל ויודעי שחו ונכן נבר

שור השרים אשר לשלמה ונו׳ ידוע ששלמה עיה תיקן משלים הרכה ושירים רבים למצוה דברי משך כאומר וידבר שלשת הלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף ולזה המר בור הפסוק לפי הנגלה בו שוה השיר הוא הנכחר שכשירים אשר חקנם שלחה ואין ספק שכלם היו חיישרים חל השלחות החכוון באדם אם הל השלחות הראשון הם ושיר השדי קדש קדשי מל המלחות החדון אם אל שניהם יחדבי הין מחק הדברים ברוח הקדם לדגר בשירים השר יתוקנו להחשיך החדם הל הפעולים החניכים הו בשירי הנבנים יהבו הבנה שכל השיים מב בשמות אישו במו מה מה מה ברים שרתו שיתה בו או חל הרחקת הדברים אשר רחיי שיורחקי ולזה מחרו דו"ל שכל השירים קדש ושירים קדש קדשים י יילו בו? עניי דירי פירו החשה ושבר את יישור החשה במו החשה

שלמרה נכיא

ברוחנבואה קדם ריבון כל על מא יישסרתישירתא אתאפרו בעל מא הרין שירא זה הספר והח שיר השירי ועל המולים המר ברוחנבואה קדם ריבון בל על מא מיישירתא אתאפרו בעל מא הרין שירא דַין סְשַבַּחסן כולָהון שׁירָתָא קַסְיָתָאאָרָם בוֹטֵן דְאִשׁתְבִיקְלֵיה חוּבְתֵיה וְאָתָא יומאדשבתאואגין עלוי פתחפוסיהואמר מזמור שיר ליוטא דשבתא שירתא תיניותא אמרמשה עם בנוי הישראל בזמן די בזע להון מרי עלמאית יפא דכוף פתחוכולהון ואפרוכחרא שירהאדהכדין כתיבבכן שבח משהובניישראל

שיך השירי משר לשלחה שנו רכותי כל שלתו החתורי כשיר השירים מסחור שהשלום שלו שיר שהו" על השרים השר כאתר להלנה החז ערתו ועתו כנסת של משר רבי עקיבה לם היה מלסכדי כיום שניחן כו שיר מד לשרא שכל הכתוכי קדש מיהצרי קדם קדשי חתר רבי אשר כן טורים לתה הדבר חה לחלך שנפל פחה חפים ממוה לנחתום חמר לו הוכח ליו כיוכך סולת כך וכך סוכין כך ונימוסי וסלית לי מתוכה במסקה החת מטפה דמשולה כן כל הכחובי קדש ושיר השירי קום קופים שכולו ירחת שתים מכול שול חלכיהו: יסקני

בל נשיקה שהית כלת לת"ר כים כפה כתו ניסקהו ומס הלמיד ביד הו נכחף חו כלחי על פי מכהג פתרט כתוושקה ניוישק לו וכן ושקיעקב לרחל: דודיך

Robert Alter, The Art of Biblical Poetry (1985), p. 203

Only in the Song of Songs... is the writer's art directed to the imaginative realization of a world of uninhibited self-delighting play, without moral conflict, without the urgent context of history and nationhood and destiny, without the looming perspectives of a theological world-view.

זהר תרומה ב Zohar Terumah Chapter 2

דאבהן, כללא דגלותא דמצרים... מאי דהוה, ומאי דהוי, ומאי דזמין למהוי... כלא איהו בשיר השירים.

יומא דאתגלי שירתא דא, The day that this song was revealed was the same day that the לארעא... איהי כללא דכל Shekhinah descended to earth... It is אורייתא, כללא דכל עובדא totality of the whole Torah, totality דבראשית, כללא דרזא of the whole work of Creation, totality of the mystery of the patriarchs, totality of the exile in Egypt... Whatever was, whatever is, and whatever eventually will be... is all in Song of Songs.

1. What is the plain meaning of Shir Hashirim (peshat)?

2. What is the allegory of Shir Hashirim (derash)?

3. What do both share?

Peshat – the Simple Meaning of Shir Hashirim

שיר השירים א

Song of Songs, Chapter 1, JPS translation

ב יַשַּׁקְנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ 2 Let him kiss me of the kisses of his mouth ַ פִי טוֹבִים דֹדֶיךּ מִיָּיִן. for your love is more delightful than wine. ג לְרִיחַ שָּׁמְנֵיךּ טוֹבִים 3 Your ointments yield a sweet fragrance שמן תורק שמך your name is like finest oil על כֵּן עֵלָמוֹת אַהֵבוּך. therefore do maidens love you. ד מַשָּׁכני אַחֵרִיךּ נַרוּצַה 4 Draw me after you, let us run! דבריו הַמְּלֵךְ חַדַּרֵיו The king has brought me to his chambers. בָּרְיַלֶּה וְנִשְּׂמְחָה בָּךְ Let us delight and rejoice in your love savoring it more than wine נַזְכִּירָה דֹדֵיךְ מִיַּיוָן מישַׁרים אַהבוּדָּ. like new wine they love you!

.על משָׁכְנוֹת הַרֹעִים By the tents of the shepherds.

ז הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי 7 Tell me, you who I love so well אַיכַה תַּרְעֵה where do you pasture your sheep? אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהָרָיִם Where do you rest them at noon? Let me not be as one who strays beside the ַעַל עֶּדְרֵי חֲבֵרֶיךָ. flocks of your fellows. אם לא תַדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנְּשִׁים 8 If you do not know, O fairest of women, צאי לַך בִּעקבי הַצּאן Go follow the tracks of the sheep, וּרְעִי אֶת גְּדִיּתֵיִךְ And graze your kids

The Five Senses in Shir Hashirim

Sound		
ב:ח - קוֹל דּוֹדִי הָנֵה זֶה בָּא	2:8 – Hark! My beloved! There he comes.	
הַשְׁמִיעִינִי אֶת קוֹלֵךְ כִּי קוֹלֵךְ	2:14 – Let me see your face, let me hear your voice. For your voice is sweet and your face is comely.	
•	2:12 – The song of the turtledove is heard in our land.	

Sight

ר:א - הְּנְּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנְּךְ 4:1 – Ah, you are fair my יַפָה עִינַיִך יוֹנִים מְבַעַד darling. Ah, you are fair. Your פּצְמַתְרְ eyes are like doves behind your veil.

ה:י - דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָגוּל 5:10 – My beloved is מֶרְבָבָה clear-skinned and ruddy, preeminent among ten thousand.

ר:ט - לְבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַלָּה 4:9 – You have captured my [בַּאַחַת] לְבַבְתָּנִי באחד heart, my own, my bride, you מֵעִינֵיְרָ have captured my heart with one glance of your eyes.

Taste

ד:יא - נֹפֶת תִּטֹפְנָה 4:11 – Sweetness drops from your lips, O bride; honey and יוָחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ milk are under your tongue

ה:א - אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם 5:1 – I have eaten my honey and honeycomb, drunk my דָּבָשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם ּחֲלָבִי אָכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ wine and my milk. Eat lover .וְשָׁכְרוּ דּוֹדִים and drink: Drink deep of love!

ה:טז - חַכּו מַמְתַקִּים 5:16 – his mouth is delicious

Touch

א:ב - יִשַּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ 1:2 — Let him give me the kisses of his mouth

ב:ו - שָׁמֹאלוֹ תַחַת לְרֹאשִׁי 2: 6 – His left hand was יִמִינוֹ תִּחַבְּקְנִי under my head, his right arm embraced me

ז:ט - אָמַרִתִּי אֵעֵלֵה בְתָמָר 7:9 – I say: let me

אֹחֲזָה בְּסַנְסְנֵּיו climb the palm, let me take hold of its branches

	Smell
ב:יג - וְהַגְּפָנִים סְמָדֵר נָתְנוּ רֵיחַ	2:13 – The vines in blossom give off fragrance
ז:יד - הַדּוּדָאִים נָתְנוּ רֵיחַ	7:14 – The mandrakes yield their fragrance
	3:6 – In clouds of myrrh and frankincense of all the powders of the merchant
• • • •	4:6 – I will betake me to the mountain of myrrh, to the hill of frankincense
ד:יד - נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנְּמוֹן עם כָּל עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר וַאֲהָלוֹת עם כָּל רָאשֵׁי בְשָׂמִים	4:14 – Nard and saffrom, fragrant reed and cinnamon, with all aromatic woods, myrrh, and aloes – all the choice perfumes.

Who are the characters?

מלבי"ם (מאיר לֵיבּוּשׁ בן יחיאל מִיכְל וֵייזֶר), הקדמה לשיר השירים

Malbim's Introduction to Shir Hashirim

ספר בשיר הזה כי המלך שלמה אהב
רעיה אחת היפה בנשים ויסגרה בבית
מלכותו וישם בנות ירושלים שומרים
סביבה, אבל היא היתה אהובת ריע
לרועה צאן במדבר. וברחה חמשה
פעמים מהיכל המלך אל המדבר אל
דודה, בארבעה פעמים הראשונים
הושבה אל חצר המלך, ובפעם החמישי
לא יכלו לעצור בעדה, יצאה ולא שבה
עוד, ובכל שיר ושיר יספר איך יצאה
אל המדבר ונתחברה עם דודה

This song recounts that King Solomon loved one bride, the most beautiful of women, and shut her in his palace and put the Daughters of Jerusalem as guards around her, but she loved a shepherd in the desert. Five times she escaped from the king's palace to the desert to her beloved. The first four times she was returned to the king's court. But the fifth time they could not stop her. She left and never returned. Each song tells how she went out to the desert and united with her beloved.

Is the landscape a metaphor for the woman?

ר:יב - גַן נַעוּל אַחתי כַלַה גַל 4:12 – A garden locked is my נעוּל מֵעיַן חַתוּם own, my bride, a fountain locked, a sealed up stream.

ר:ו - אֶלֶךְ לִי אֵל הַר הַמּוֹר וְאֵל - 4:6 – I will betake me to the הַלְּבוֹנָה mountain of myrrh, to the hill of frankincense

ר:יד - בְּרַח דּוֹדִי וּדְמֵה לְדְּ 8:14 – Hurry, my beloved, יַלָּכֶר הָאַיָּלִים עַל הַרֵי swift as the gazelle or a young בּשַׂמִים stag, to the hills of spice!

Or is the Woman a Metaphor for the Land?

ד:ד - שַׂעְרֶךְ כְּעֶדֶר הָעִזִּים 4:1,4- your hair is like a flock of ישַגַּלְשׁוּ מֶהֵר גִּלְעֵד... כִּמְגְדַל goats streaming down Mount דָויד צַנָארָך Gilead... your neck is like the tower of David

ז:ה - אַפֵּךְ כְּמִגְדֵּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה 7:5 — Your nose like the Lebanon לְבֵי דַמְשֵׂק tower that faces towards Damascus

ו:ד - יָפָה אַהְ רַעְיָתִי כְּתְרְצָה 6:4 – You are beautiful my darling, as Tirzah, comely as Jerusalem נָאוָה כִּירוּשֶׁלָם

ר:יא - דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ 4:11 – Honey and milk are under your tongue

1:2-4	The Raaya calls to her Dod	
1:5-6	The Raaya speaks to Bnot Yerushalayim	
1:7-8	The Raaya speaks to the Dod	
1:9-2:3	An exchange of affectionate words between the Raaya and the Dod	
2:4-7	The lovesick Raaya expresses her wishes to Bnot Yerushalayim	
2:8-17	The Dod calls to the Raaya and she sends him away	
3:1-5	The Raaya's good dream about finding the Dod	
3:6-11	Bnot Yerushalayim sing songs about King Shlomo's wedding	
4:1-5:1	The Raaya and the Dod as bride and groom	
5:2-6:3	The Raaya recounts her bad dream to Bnot Yerushalayim and then praises the Dod to them	
6:4-12	The Raaya and the Dod praise each other	
7:1-7	The Raaya dances with Bnot Yerushalayim and the Dod praises her	
7:8-14	The Dod calls to the Raaya and the Raaya reciprocates	
8:1-4	The Raaya longs for the Dod	
8:5-7	Description of the power of love	
8:8-10	the Raaya's brothers make fun of her and she responds	
8:11-12	King Shlomo's vineyard compared to the Raaya's vineyard	
8:13-14	Dod and Raaya call to each other	

Derash – the allegorical reading of Shir Hashirim

שיר השירים רבה ז

[ב] מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב – א"ר יודן: אפילו הדיוט מקלס בלשון זה גנאי הוא לו, ואת אומר מה יפו פעמיך! אלא אינו מדבר אלא פעמי רגלים.

[ג] שררך אגן הסהר – שררך אלו סנהדרין. מה תינוק זה כל זמן שהוא במעי אמו אינו חי אלא מטיבורו, כך אין ישראל יכולין לעשות דבר חוץ מסנהדרין שלהם. בטנך ערמת חטים – זה תורת כהנים. מה כרס זה הלב מכאן והכרעים מכאן והוא באמצע, כך תורת כהנים שני ספרים מכאן ושני ספרים מכאן והוא באמצע.

[ה] *עיניך ברכות בחשבון* – עיניך אלו סנהדרין שהם עינים לעדה.

Song of Songs Rabbah Chapter 7

[2] How lovely are your feet in sandals... - Rabbi Yudan said: Were a common person to offer praise in this sort of language, it would be insulting; and yet you say how lovely are your feet! Rather, it is only talking about the feet of those approaching Jerusalem for the gathering-holidays.

[3] Your navel is like a round goblet — this refers to the High Court. Just as an infant as long as he is in his mother's stomach, is sustained only through his navel, so Israel cannot do a single thing without their High Court. Your belly like a heap of wheat — this refers to the priestly book of Leviticus. Just as the stomach has the heart above it and the legs below and it is in the middle, so Leviticus has two books before it and two books after it and it is in the middle....

[5] Your eyes like pools in Heshbon – your eyes refers to the High Court, which serves as the eyes of the community.

רש"י, הקדמה לשיר השירים

Rashi's Introduction to Shir Hashirim

אחת דבר א-להים שתים זו
שמעתי. מקרא אחד יוצא
לכמה טעמים. וסוף דבר אין
לך מקרא יוצא מידי פשוטו
ומשמעו ואף על פי שדברו
הנביאים דבריהם בדוגמא
הנביאיך ליישב הדוגמא

One thing God has spoken; two things have I heard (Psalms 62:12). One verse comes out to many interpretations. But in the end, no verse may be removed from its *peshat* and its plain meaning. Even though the prophets said their words in parables, we first must explain the parable...

אבן עזרא, הקדמה לשיר השירים

Ibn Ezra's Introduction to Shir Hashirim

ולהיותו בדרכיו תמים פירשתיו שלשה פעמים. בפעם ראשונה, אגלה כל מילה צפונה. ובפעם השניה פשוטו. ובפעם השלישית יהיה מפורש על נתיבות המדרש.

In order to be complete in its ways, I have interpreted the book three times. The first time, I will explain every יהיה משפטו על דרך difficult word. The second time will be its explanation according to its plain meaning. And the third time it will be interpreted in the path of the rabbinic midrash.

Equality in Peshat and Derash

Genesis, before the Sin/Curse	Genesis, after the Sin/Curse	Shir Hashirim
ב:כג-כד - זֹאת הַפַּעַם עָצֶם מֵעֲצָמֵי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי וְדָבַק בָּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד.	ג:טז - וְאֶל אִישֵׁךְ תְּשׁוּקְתֵּךְ וְהוּא יִמְשָׁל בָּךְ.	ז:יא - אַנִּי לְדוֹדִי וְעַלֵי הְשׁוּקָתוֹ.
2:23-24 – This one at last is bone of my bones and flesh of my flesh he clings to his wife and they become one flesh.	3:16 – Your desire shall be for your husband, and he shall rule over you.	7:11 – I am my beloved's and his desire is for me.

שיר השירים רבה א

Song of Songs Rabbah 1

בכל השירים, או הוא מקלסן, או הן מקלסין אותו. בשירת משה הן מקלסין אותו ואומר (שמות טו, ב): "זה אלי ואנוהו". ובשירת משה הוא מקלסן (דברים לב, יג): "ירכיבהו על במתי ארץ". ברם הכא הן מקלסין אותו והוא מקלסן. הוא מקלסן (שיר א, טו): הנך יפה רעיתי" והן מקלסין" אותו (שם, טז) "הנך יפה דודי אף נעים".

In all songs, either He praises them or they praise Him. In Moshe's song, they praise him, as it says: This is my God and I will enshrine him. In Moshe's song He praises them, as it says: He set him atop the highlands. But here they praise Him and He praises them. He praises them: Ah, you are fair, my darling. And they praise him: And you my beloved are handsome, beautiful indeed!